

**UCHWAŁA NR LXI/441/2023
RADY POWIATU JAROSŁAWSKIEGO**

z dnia 24 lutego 2023 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania za 2022r. z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu z zestawieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i 3a, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 528), art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 2268 z późn. zm.) oraz art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.)

Rada Powiatu Jarosławskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie za 2022 r. z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu z zestawieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Jarosławskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Jarosławskiego

Marian Fedor

Załącznik do uchwały Nr LXI/441/2023

Rady Powiatu Jarosławskiego

z dnia 24 lutego 2023 r.

Zgodnie z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) oraz art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.)

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W JAROSŁAWIU przedkłada Radzie Powiatu Jarosławskiego

**Sprawozdanie za 2022 r.
z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu
z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej
oraz efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu (PCPR) jest jednostką organizacyjną samorządu terytorialnego, powstałą na podstawie Uchwały Nr VI/18/99 Rady Powiatu Jarosławskiego z dnia 31 marca 1999 r.

PCPR wykonuje uchwały Rady i Zarządu Powiatu Jarosławskiego, a także realizuje zadania własne powiatu, zadania zlecone przez administrację rządową oraz inne określone w ustawach:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447 późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 100 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1526),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).

Ponadto PCPR wykonuje zadania zapisane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Jarosławskiego na lata 2016-2022, Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 w Powiecie Jarosławskim oraz Powiatowym Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2017-2022.

I. ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ 2022r.

1.1. Miejsca w DPS

Powiat Jarosławski prowadzi cztery domy pomocy społecznej:

- Dom Pomocy Społecznej w Jarosławiu,
- Dom Pomocy Społecznej w Sośnicy,
- Dom Pomocy Społecznej w Moszczanach,
- Dom Pomocy Społecznej w Wysocku.

Tabela 1. Domy Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Jarosławskiego z uwzględnieniem ich typu, liczby miejsc oraz liczby wolnych miejsc na dzień 31.12.2022r.

Lp	Nazwa i lokalizacja domu pomocy społecznej	Typ domu pomocy społecznej	Liczba miejsc	Stan mieszkań- ców na dzień 31.12.2022r.	Liczba wolnych miejsc na dzień 31.12.2022r	Liczba osób na tzw. "starych zasadach"	Procent osób na tzw. "starych zasadach"
----	--	----------------------------	---------------	--	---	--	---

1.	Dom Pomocy Społecznej w Jarosławiu, pl. Mickiewicza 4 37-500 Jarosław	dla osób przewlekle psychicznie chorych	95	88	7	34	38,64%
2.	Dom Pomocy Społecznej w Sośnicy, ul. Zamkowa 10 37-550 Radymno	dla osób przewlekle psychicznie chorych	106	93	13	18	19,35%
3.	Dom Pomocy Społecznej w Moszczanach Moszczany 1 37-543 Laszki	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	132	117	15	64	54,70%
4.	Dom Pomocy Społecznej w Wysocku Wysocko 2B 37-543 Laszki	dla osób przewlekle somatycznie chorych dla osób w podeszłym wieku	80	76	4	14	18,42%
	razem		413	374	39	130	34,76%

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań "Informacja dot. liczby mieszkańców DPS, kosztów utrzymania i odpłatności ponoszonej przez mieszkańców jednostek" od stycznia do grudnia 2022r.

W/w DPS-y posiadają łącznie 413 miejsc statutowych, z czego na dzień 31.12.2022r. wykorzystanych było 374.

Finansowanie pobytu w domach pomocy społecznej odbywa się na następujących zasadach :

– na tzw. „starych zasadach” tj. na podstawie decyzji wydanych przed 12 marca 2004r. i dotowanych przez Urząd Wojewódzki czyli budżet państwa.

Takich osób na dzień 31.12.2022 r. przebywało 130 i każdego roku liczba ta się zmniejsza.

– na tzw. „nowych zasadach” tj. dotowanych przez samorządy gminne właściwe ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania osoby lub jej rodziny.

Takich osób na ostatni dzień ubiegłego roku przebywało 244.

1.2. Koszt utrzymania w DPS

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej w 2022r. przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca domów pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie Powiatu Jarosławskiego w 2022r.

Lp	Nazwa i lokalizacja domu pomocy społecznej	Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w styczniu 2022r.#	Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca od lutego do grudnia 2022r.#
1.	Dom Pomocy Społecznej w Jarosławiu,	4 160,75 zł;	4 629,61 zł;
2.	Dom Pomocy Społecznej w Sośnicy,	4 294,61 zł;	4 703,12 zł;
3.	Dom Pomocy Społecznej w Moszczanach,	3 747,22 zł;	4 126,11 zł;

4.	Dom Pomocy Społecznej w Wysocku,	3 828,51 zł;	4 174,69 zł;
----	----------------------------------	--------------	--------------

źródło: opracowanie własne na podstawie Zarządzenia nr 2/2021 Starosty Jarosławskiego z dnia 19 stycznia 2021r. i Zarządzenia nr 4/2022 Starosty Jarosławskiego z dnia 14 stycznia 2022r.

Koszt utrzymania w poszczególnych DPS-ach obliczany jest corocznie w oparciu o wysokość wydatków roku poprzedniego i ustalany Zarządzeniem Starosty Jarosławskiego.

1.3. Ruch mieszkańców DPS

W ciągu roku sprawozdawczego następowały zmiany w ilości mieszkańców domów pomocy społecznej, wynikające z przyjęcia nowych mieszkańców jak również opuszczenia DPS przez dotychczasowych mieszkańców, spowodowane m.in. powrotem do środowiska rodzinnego czy też zgonami.

Tabela 3. Ruch mieszkańców domów pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie Powiatu Jarosławskiego w 2022r.

	DPS w Jarosławiu	DPS w Sońnicy	DPS w Wysocku	DPS w Moszczanach	razem
Przyjęcia mieszkańców do domów pomocy społecznej					
Liczba osób przyjętych do domów pomocy społecznej na tzw. „nowych zasadach”	6	2	13	8	29
Liczba osób przyjętych do domów pomocy społecznej na tzw. „starych zasadach”	0	0	0	0	0
Odejścia mieszkańców z domów pomocy społecznej					
Liczba zmarłych mieszkańców	5	6	13	9	33
Liczba przeniesień do innych placówek	0	0	1	2	3
Liczba osób, które zrezygnowały z pobytu w DPS	0	0	0	0	0

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania o placówkach zapewniających całodobową opiekę i wsparcie za I-XII 2022 MRPiPS-05

Jak przedstawia powyższe zestawienie, do domów pomocy społecznej w 2022r. przyjętych zostało 29 osób. Odeszło w ciągu roku 36 osób, z czego 33 zmarło, a 3 osoby zostało przeniesione do innych placówek (stan na 31.12.2022r.).

1.4. Charakterystyka domów pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie Powiatu Jarosławskiego

1.4.1. Dochody DPS

Plany dochodów w Domach Pomocy Społecznej w 2022 r. zostały zrealizowane w 100,00 %,co w rozbięciu na poszczególne DPS-y przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Plany dochodów i wykonanie dochodów Domów Pomocy Społecznej Powiatu Jarosławskiego w 2022r.

Według budżetu	DPS w Jarosławiu	DPS w Sońnicy	DPS w Moszczanach	DPS w Wysocku
Plan dochodów [zł]	3 368 151,00	4 586 869,00	3 594 237,00	3 211 184,00
Wykonanie planu dochodów [zł]	3 414 572,60	4 588 250,43	3 595 416,03	3 213 812,05
Procentowo [%]	101,38	100,03	100,03	100,08

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z DPS.

Dochody DPS pochodziły głównie z:

- opłat wniesionych przez mieszkańców przyjętych na „starych zasadach” i „nowych zasadach”;

- opłat wniesionych przez gminę;
- odpłatności wniesionej przez rodziny mieszkańców;
- dotacji z budżetu wojewody;
- odpłatności za świadczenia usług pielęgniarских w ramach umowy z Centrum Opieki Medycznej;
- ze środków Powiatu;
- z Funduszu Przeciwdziałania COVID 19.

1.4.2. Wydatki DPS

Wydatki Domów Pomocy Społecznej w 2022r. przedstawiały się następująco:

Tabela 5. Plany wydatków i wykonanie wydatków domów pomocy społecznej w 2022r.

Według budżetu	DPS w Jarosławiu	DPS w Sońnicy	DPS w Moszczanach	DPS w Wysocku
Plan wydatków [zł]	5 220 133,00	5 700 196,00	6 981 035,00	4 270 688,00
Wykonanie planu wydatków [zł]	5 220 126,75	5 700 196,00	6 981 035,00	4 270 680,44
Procentowo [%]	100,00	100,00	100,00	100,00

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z DPS.

Wydatki w DPS zostały wykorzystane na realizację statutowych zadań domów pomocy społecznej zgodnie z założonym planem.

W 2022r. Domy Pomocy Społecznej pozyskały dodatkowe środki finansowe:

- z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, którego dysponentem był Wojewoda Podkarpacki, z przeznaczeniem na zabezpieczenie przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2, w tym zakup środków ochrony osobistej, niezbędnego sprzętu i wyposażenia, a także wynagrodzenia kadry niezbędnej do utrzymania ciągłości usług.

Tabela 6. Środki finansowe pozyskane przez domy pomocy społecznej w 2022r. z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

skrótowa nazwa projektu	DPS w Jarosławiu [zł]	DPS w Sońnicy [zł]	DPS w Moszczanach [zł]	DPS w Wysocku [zł]	Łącznie
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19	74 983,00	89 204,00	111 728,00	65 800,00	341 715,00

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z DPS.

2. MIESZKANIE CHRONIONE 2022 r.

Kontynuacją lat ubiegłych w Powiecie Jarosławskim realizowano zadanie pn. „Prowadzenie mieszkania chronionego”.

Realizator zadania został wyłoniony na podstawie konkursu ofert, przeprowadzonego zgodnie z zapisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zostało nim Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu.

Mieszkanie funkcjonowało w budynku Stowarzyszenia przy ul. Wilsona 6a w Jarosławiu. Przeznaczone było dla 7 osób niepełnosprawnych, w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną.

Wszyscy mieszkańcy mieli zapewnioną całodobową opiekę przez asystentów osób niepełnosprawnych. Ponadto prowadzona była specjalistyczna pomoc psychologiczna i terapeutyczna oraz wsparcie pracownika socjalnego i innych specjalistów. Wsparcie terapeutyczne głównie opierało się na wypracowaniu u mieszkańców samodzielności i współodpowiedzialności za kształtowanie wspólnej przestrzeni życiowej.

Spośród mieszkańców 4 osoby pracowało w Zakładzie Aktywności Zawodowej, 2 osoby uczestniczyło w zajęciach Warsztatu Terapii Zajęciowej, a jedna osoba korzystała z pobytu dziennego w ramach Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne.

Powiat Jarosławski w 2022r. na realizację zadania przeznaczył kwotę **198 000,00 zł**, wkład własny Stowarzyszenia wynosił **39 600,00 zł**, łącznie realizacja zadania w roku sprawozdawczym wyniosła **237 600,00 zł**.

Zgodnie z zawartą umową, przekazane środki przeznaczone zostały na wynagrodzenia asystentów osób niepełnosprawnych, opłaty mediów i zakup artykułów spożywczych i chemicznych.

W 2022r. odpłatność mieszkańców za pobyt w mieszkaniu chronionym wniesiona do Powiatu Jarosławskiego wyniosła 94 619,99 zł.

3. CENTRUM OPIEKUŃCZO-MIESZKALNE

W ramach programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej finansowanego z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych w roku 2021 w Powiecie Jarosławskim zostało utworzone Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne, które zaczęło funkcjonować od 17.06.2021r. Zgodnie z programem jego realizacja planowana jest na lata 2021- 2025.

Początkowo Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne było przeznaczone tylko na pobyt całodobowy dla 9 dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. W roku 2022 rozszerzono działalność COMo 10 miejsc z przeznaczeniem na pobyt dzienny.

Uczestnicy otrzymują wsparcie w zakresie potrzeb zdrowotnych, pielęgnacyjnych, stymulowania i rozwijania sprawności ruchowej, kompetencji poznawczych oraz społecznych. Zapewniona jest im możliwość samodzielnego i godnego funkcjonowania na miarę swoich potrzeb.

Formę realizacji programu, przyjęto według założeń ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r.o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 1327 z późn. zm.) i zlecono jego realizację organizacji pożytku publicznego. W 2021r. w drodze konkursu ofert, wyłoniono jako realizatora Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Jarosławiu. Centrum zlokalizowano w budynku Stowarzyszenia, przy ul. Wilsona 6B i jemu powierzono realizację zadania na kolejne lata.

W 2022r. na realizację w/w zadania z Funduszu Solidarnościowego pozyskano kwotę 947 916,00 zł. Z tego wydatkowano 909 491,54 zł – na funkcjonowanie formy dziennej całodobowej oraz na obsługę programu 4 547,46 zł.

4. PUNKT INTERWENCJI KRYZYSOWEJ (PIK)

4.1 Poradnictwo specjalistyczne

W ramach zadań własnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu zapewnia mieszkańcom Powiatu udzielanie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego lub prawnego oraz w uzasadnionych sytuacjach schronienia do 3 miesięcy – w ramach interwencji kryzysowej – stosownie do przepisu art. 47 ust.3 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm.)

Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny niezależnie od posiadanego dochodu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Radca prawny w 2022r. udzielił 42 porady, z czego 9 porad dotyczyło przemocy, pozostałe w szczególności:

- postępowań spadkowych,
- wniosków o rozwód, separację, ustalenie wysokości alimentów, kontaktów z dziećmi
- zabezpieczeń powództwa, apelacji od wyroku
- eksmisji z lokalu mieszkalnego
- zawiadomień do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa
- dziedziczenia długów spadkobiercy

- postępowań sądowych dot. przymusowego leczenia (choroba alkoholowa)

Psycholog udzielił 88 porad, z czego 21 porad dotyczyło przemocy, pozostałe dotyczyły w szczególności:

- problemów wychowawczych z dorastającymi dziećmi
- rozwiązywania sytuacji konfliktowych w rodzinie
- osób w kryzysie po śmierci bliskich
- nieporozumień wychowawczych
- nastolatków z objawami stresu i lęku, oraz innych zaburzeń

Terapeuta rodzin udzielił 130 porad i wsparcia (w tym 3 porady dotyczyły przemocy), pozostałe między innymi:

- zaburzeń relacji wewnątrzrodzinnych, konfliktów wielopokoleniowych
- kryzysów rodzinnych (małżeńskich), psychicznych
- obciążeń rodziny chorobą psychiczną, alkoholową, nowotworową, niepełnosprawnością
- wspomagania wychowawczych kompetencji i ról rodzicielskich wobec dzieci (zmiana postaw i zachowań)
- sytuacji kryzysowych w rodzinach na skutek śmierci członka rodziny
- problemów adolescencyjnych
- mediacji w zakresie porozumiewania się rodziców po rozwodzie lub w separacji, co do opieki nad dziećmi

4.2 Udzielanie schronienia

Działalność Punktu Interwencji Kryzysowej polega również na świadczeniu usług poprzez nieodpłatne udostępnienie mieszkania, celem zapewnienia schronienia osobom lub rodzinom będącym ofiarami przemocy lub znajdującym się w innej trudnej sytuacji kryzysowej. Schronienia udziela się do 3 miesięcy, w zależności od sytuacji – stosownie do przepisu art. 47 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (tj. Dz. U. z 2021r. poz. 2268z późn. zm.). Umieszczenie odbywa się na wniosek osoby zainteresowanej, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i wydaniu decyzji administracyjnej.

Mieszkanie składa się z 3 pokoi, kuchni, 2 x WC, łazienki, korytarza i pokoju, w którym odbywają się porady psychologiczne oraz terapia rodzin, posiada ponad 102 m² powierzchni.

W 2022r. schronienie w mieszkaniu znalazły 2 rodziny (w tym 4 dzieci), łącznie 6 osób.

4.3 Program Korekcyjno-Edukacyjny dla osób uwikłanych w przemoc domową „Zaczynij wszystko od nowa ...”

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocyw rodzinie (Dz. U. 2021r. poz. 1249) – środki na realizację i obsługę zadań zapewnia budżet państwa. Program Korekcyjno – Edukacyjny dla osób uwikłanych w przemoc domową „Zaczynij wszystko od nowa ...” opracowany został na podstawie wytycznych do tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz na podstawie programu o nazwie Domestic Abuse Intervention Project of Duluth, który powstał w Minnesocie na początku lat 80-tych. Dużą wagę przywiązuje się w nim do skoordynowania różnych działań w społeczności wobec problemu przemocy, ma on charakter edukacyjno-korekcyjny. W części edukacyjnej niniejszy Program skoncentrowany jest na przekazaniu szeroko pojętej wiedzy na temat zjawiska przemocy, część korekcyjna ukierunkowana jest natomiast na zdobycie umiejętności niestosowania przemocy, trening umiejętności społecznych i asertywności oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego.

W 2022r. do Programu Korekcyjno-Edukacyjnego „ Zaczynij wszystko od nowa” przystąpiło 9 osób – ukończyło go 5 osób. Spotkania w ramach Programu odbywały się popołudniami po godz. 15.00 w sali świetlicowej o.o Reformatów w Jarosławiu 2 razy w tygodniu. Niniejszy Program prowadzony był przez dwóch specjalistów ds. przemocy w rodzinie.

Do Programu zakwalifikowani zostali pełnoletni mężczyźni – sprawcy przemocy wobec swoich żon, partnerek (w tym również z podejrzeniem stosowania przemocy). Warunkiem udziału w Programie było: zdrowie psychiczne oraz abstynencja od alkoholu i innych środków odurzających.

Na realizację w/w Programu w 2022r. wydatkowano kwotę 8 100,00 zł, która została w całości dofinansowana przez Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie.

4.4 Program Psychologiczno-Terapeutyczny „Nowy Horyzont”

W 2022r. nie przystąpiono do realizacji Programu Psychologiczno – Terapeutycznego „Nowy Horyzont” dla osób stosujących przemoc. Powyższe spowodowane było zbyt małą liczbą osób, zainteresowanych uczestnictwem.

Z Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie otrzymano dotację na ten celw wysokości 6 540,00 zł, którą w całości zwrócono.

Dodatkowo Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu chcąc udzielić wsparcia i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie podjęło w 2022 roku inicjatywę zorganizowania warsztatów dla kobiet doświadczających przemocy. Zaplanowano 3 spotkania dotyczące 3 bloków tematycznych:

- trening radzenia sobie z emocjami (rola emocji w życiu, szczególnie: złości, smutku, radości i sposoby ich wyrażania) - 5h
- trening asertywności, praca z granicami psychologicznymi (sposoby rozwiązywania trudności życiowych, rola wsparcia społecznego, umiejętność odmawiania, proszenia o pomoc) – 5 h
- wzmocnienie poczucia własnej wartości (moje mocne strony, obszary do pracy i do rozwoju, mapa marzeń) – 5h

Warsztatów nie udało się jednak przeprowadzić z uwagi na zbyt małe zainteresowanie kobiet doświadczających przemocy.

4.5. Szkolenie kadr pomocy społecznej

25 listopada 2022r. w Starostwie Powiatowym w Jarosławiu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu zorganizowało **Interdyscyplinarne szkolenie** w obszarze wzmocnienia współpracy w ramach realizacji programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych i psychologiczno – terapeutycznych na terenie Powiatu Jarosławskiego. Szkolenie skierowane było do członków Zespołów Interdyscyplinarnych i grup roboczych miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej. Poprowadzili je realizatorzy Programów z ramienia PCPR oraz przedstawiciele Sądu Rejonowego w Jarosławiu oraz Prokuratury Rejonowej w Jarosławiu.

W czasie szkolenia zostały omówione następujące tematy :

- Programy korekcyjno – edukacyjny i psychologiczno – terapeutyczny, jako jedna forma oddziaływania grupowego i indywidualnego na osoby stosujące przemoc, skazane za przestępstwo z art. 207 K.K oraz podejrzane o stosowanie przemocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”
- Analiza trudności i interpretacja przepisów prawnych w kontekście skutecznego kierowania potencjalnych uczestników programów korekcyjno – edukacyjnego i psychologiczno – terapeutycznego przez jednostki pomocy społecznej w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” – podstawa prawna, wyjaśnienie wątpliwości
- Zintensyfikowanie współpracy pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu a Zespołami Interdyscyplinarnymi poprzez wdrożenie porozumienia w ramach realizacji programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie
- Najczęściej występujące przestępstwa z zakresu przemocy w rodzinie i środki karne za ich stosowanie oraz inne istotne kwestie w ocenie Sądu, celem usprawnienia działań zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Prawo karne dotyczące ochrony rodzin przed przemocą, odpowiedzialność służbi konsekwencje za niepodejmowanie działań w sytuacji przemocy w rodzinie .

4.6. Kampanie społeczne

W ramach współpracy PCPR w Jarosławiu z Sądem Rejonowym i Prokuraturą Rejonową w Jarosławiu w okresie 21-27 lutego 2022r. w ramach tygodnia pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem w Prokuraturze Rejonowej w Jarosławiu odbywały się dyżury prokuratorów, którzy udzielali niezbędnych informacji mieszkańcom naszego powiatu pokrzywdzonym przestępstwem. Klienci PCPR w zależności od potrzeb mogli korzystać z dyżurów specjalistów.

8 grudnia 2022r. w Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej odbyła się konferencja podsumowująca jubileusz 5-lecia Kuratorskiej Kampanii Przeciw Przemocy, w której udział wzięła dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu. W ramach kampanii zorganizowano konkursy plastyczne wśród dzieci Szkoły Podstawowej nr 11 w Jarosławiu oraz Szkoły Podstawowej w Rożwienicy. Corocznie tutaj PCPR wraz z kuratorami zawodowymi włączał się w akcję przeciwko przemocy wobec dzieci, młodzieży oraz wobec kobiet organizując dyżury specjalistów, na których przekazywano informacje dotyczące udzielanej pomocy na terenie powiatu wszystkim osobom pokrzywdzonym.

5. MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE

Zgodnie z art. 19 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 12 marca 2024 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U.z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm) do zadań własnych realizowanych przez powiat należy przyznawanie pełnoletnim wychowankom pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki, a także pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

W 2022 roku objęto taką pomocą 2 osoby opuszczające młodzieżowy ośrodek wychowawczy. Jednej z nich przyznano świadczenie w formie pomocy na kontynuowanie nauki, w łącznej wysokości 6 613,20 zł, drugiej osobie natomiast pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej na zakup sprzętu gospodarstwa domowego w wysokości 3 000,00 zł oraz pomoc na usamodzielnienie w wysokości 1 837,00 zł.

Zasady oraz wysokość pomocy, którą objęci są wychowankowie określają art. 88 – 90a ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 r. poz. 954).

6. EWIDENCJA OPIEKUNÓW TYMCZASOWYCH DLA MAŁOLETNIH OBYWATELI UKRAINY.

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tj. Dz.U. 2023 poz. 103 z późn.zm.) wprowadziła obowiązek prowadzenia przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ewidencji postanowień sądu dotyczących ustanowienia opiekuna tymczasowego dla małoletnich obywateli Ukrainy przebywających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu w ciągu roku otrzymało 88 takich postanowień, pod opieką 64 opiekunów tymczasowych przebywało 84 dzieci. Jedno z dzieci dla którego ustanowiony został opiekun tymczasowy przebywa w Lipowym Zakątku Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Radymnie.

Został również utworzony specjalny rejestr teleinformatyczny dot. ewidencji dzieci, które na terytorium Ukrainy przebywały w pieczy zastępczej a dla których ustanowiony został opiekun tymczasowy na pobyt w Polsce. Do tego rejestru wprowadzono dwoje dzieci.

W ciągu roku objętego sprawozdaniem sąd uchylił 6 postanowień dot. ustanowienia opiekuna tymczasowego ze względu na opuszczenie przez małoletnich terytorium Rzeczypospolitej Polski.

II. ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Potrzeby domów pomocy społecznej

DPS w Wysocku

- 1) Przebudowa kotłowni węglowej na gazową.

Dom Pomocy Społecznej w Wysocku składa się z dwóch budynków: administracyjno gospodarczego i głównego pałacowego, w którym mieszkają mieszkańcy. W roku ubiegłym budynek administracyjny (600 m2) został odłączony od odległej kotłowni (opalanej węglem), dzięki podłączeniu do instalacji gazowej.

Mając na uwadze względy ekonomiczne i ekologiczne zasadnym jest podjęcie działań mających na celu zmianę systemu ogrzewania w w/w Domu.

- 2) Remont kanalizacji wewnętrznej i rozwiązanie problemu odprowadzania ścieków.
- 3) Wykonywanie prac zgodnie z Programem rewaloryzacji i restytucji zabytkowego założenia pałacowo-parkowego w Wysocku. W w/w programie zostały zapisane prace związane m.in. z selekcyjną trzebieżą samosiewów, przeprowadzania prac pielęgnacyjnych oraz uzupełniania nasadzeń czy też odtworzenia reprezentacyjnej formy dziedzińca frontowego.

DPS w Moszczanach

- 1) Wymiana przestarzałych kotłów centralnego ogrzewania i parowych opalanych koksem
- 2) Zakup kuchni gazowej czteropalnikowej

DPS w Sońnicy

- 1) Wykonanie zaleceń inspekcji budowlanej:
 - likwidacja zapadnięć kostki brukowej
 - likwidacja odparzeń tynku akrylowego ściany szczytowej świetlicy
 - wykonanie izolacji przeciwwilgociowej czopów kominów na budynku administracyjno – gospodarczym
- 2) Wymiana instalacji wody użytkowej
- 3) Zakup windy osobowej z wykonaniem szybu windy

DPS w Jarosławiu

Wymiana pokrycia dachowego oraz odnowienie elewacji na budynku E.

Potrzeby dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W 2023r. nadal kontynuowany będzie Program Korekcyjno-Edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie „Zacznij wszystko od nowa” oraz Program Psychologiczno-Terapeutyczny „Nowy Horyzont” przeznaczony zarówno dla osób stosujących przemoc domową, jak również nieradzących sobie z własnymi emocjami. Obydwa programy finansowane są ze środków budżetu państwa ich planowana łączna kwota realizacji to 17 553,00 zł, z tego Program Korekcyjno – Edukacyjny – 9 379,00 zł, Program Psychologiczno – Terapeutyczny – 8 174,00 zł

Potrzeby dotyczące świadczeń dla wychowanków opuszczających Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze

W 2023 roku nadal wypłacana będzie pomoc na kontynuowanie nauki dla jednej wychowanki, która opuściła młodzieżowy ośrodek wychowawczy. Na wypłatę wspomnianej pomocy planuje się wydatkować w bieżącym roku 6 613,20 zł. Kwota ta może ulec zmianie, gdyż jeszcze pięciu wychowanków opuszczających w 2023 r. MOW zadeklarowało kontynuowanie nauki po opuszczeniu placówki.

Każda z osób opuszczająca MOW może się starać o uzyskanie pomocy na usamodzielnienie i zagospodarowanie w formie rzeczowej, w związku z powyższym na wypłatę tych świadczeń z budżetu powiatu zabezpieczono kwotę 18 000,00 zł.

Prowadzenie mieszkania chronionego

W 2023 roku planowane jest prowadzenie mieszkania chronionego dla 7 osób. Wysokość planowanej dotacji na to zadanie wynosi 275 600,00 zł.

III. ZADANIA DOTYCZĄCE REHABILITACJI SPOŁECZNEJ ZAWODOWEJ

7. DOFINANSOWANIA PAŃSTWOWEGO FUNDUSZA REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH - PFRON w 2022 r.

7.1. Turnusy rehabilitacyjne

Turnus rehabilitacyjny finansowany ze środków PFRON stanowi zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. O dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego może ubiegać się osoba niepełnosprawna, tj. osoba posiadająca ważne orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne (np. orzeczenie o grupie inwalidzkiej, niezdolności do pracy wydane przez ZUS oraz KRUS, MON i MSWiA wystawione przed 01.01.1998 r.).

Wysokość przyznawanego dofinansowania jest uzależniona od wysokości przeciętnego wynagrodzenia i zmienia się co kwartał.

Na dzień 31.12.2022 r. wynosiło:

- dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności - 1 944,00 zł
- dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności - 1 750,00 zł
- dla osób z lekkim stopniem niepełnosprawności - 1 620,00 zł
- dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - 1 944,00 zł
- dla opiekunów - 1 296,00 zł

W roku objętym sprawozdaniem wypłacono dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych dla 126 osób na kwotę 192 867,00 zł, w tym dla:

- dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - 27 osób (co stanowiło wszystkie złożone wnioski) na kwotę 51 020,00 zł
- opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - 24 osoby na kwotę 30 263,00 zł
- dorosłych niepełnosprawnych - 53 osoby na kwotę 87 499,00 zł
- opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych - 22 osoby na kwotę 24 085,00 zł.

W roku objętym sprawozdaniem wypłacono dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych dla 126 osób na kwotę 192 867,00 zł, w tym dla:

- dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - 27 osób na kwotę 51 020,00 zł
- opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - 24 osoby na kwotę 30 263,00 zł
- dorosłych niepełnosprawnych - 53 osoby na kwotę 87 499,00 zł
- opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych - 22 osoby na kwotę 24 085,00 zł.

7.2. Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Dofinansowanie wyrobów medycznych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych następuje poprzez zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (katalog tych przedmiotów i środków określony został w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie, przy czym realizowane jest ono ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, a środki PFRON mogą być wykorzystane na dofinansowanie dla tych osób niepełnosprawnych, które spełniają określone w § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - kryterium dochodowe.

W roku objętym sprawozdaniem wypłacono dofinansowanie dla 534 osób na kwotę 741 935,00 zł, w tym dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - 59 osób (co stanowiło wszystkie złożone wnioski) na kwotę 158 719,00 zł.

7.3. Sprzęt rehabilitacyjny

Osoba niepełnosprawna może również uzyskać dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego tj. sprzętu niezbędnego do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mających za zadanie osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia, integracji społecznej potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim zgodnie z indywidualnymi potrzebami i możliwościami osoby niepełnosprawnej, spełniając - określone w § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - kryterium dochodowe.

W 2022 r. wypłacono dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego dla 14 osób na kwotę **18 682,00 zł**, w tym dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - 2 osoby (co stanowiło wszystkie złożone wnioski) na kwotę 1 974,00 zł oraz dla Stowarzyszenia na kwotę 5 950,00 zł.

7.4. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Osoby niepełnosprawne, jeżeli umożliwi im to albo znacznie ułatwi wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, mogą ubiegać się o dofinansowanie likwidacji barier ze środków PFRON następujących zadań:

- na likwidację **barier architektonicznych** – osoby, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują.
- na likwidację **barier w komunikowaniu się i technicznych** – jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Przez bariery architektoniczne można rozumieć wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Podstawą przyznania dofinansowania likwidacji barier technicznych jest realizacja przedsięwzięcia umożliwiającego lub w znacznym stopniu ułatwiającego osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

Przez bariery w komunikowaniu się należy rozumieć ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

Tabela 7. Zestawienie złożonych wniosków i podpisanych umów w zakresie likwidacji poszczególnych barier

Rodzaje barier	Złożone wnioski	Podpisane umowy
bariery architektoniczne	67	33
bariery w komunikowaniu się	29	6
bariery techniczne	85	75
RAZEM	181	114

W ramach tego zadania dofinansowano między innymi przystosowanie łazienek, wyrównywanie poziomów podłóg, zakup i montaż krzesełek przyschodowych, zakup schodolazów, wykonanie podjazdów, zakup łóżek rehabilitacyjnych, ławeczek prysznicowo-wannowych, wózków toaletowych, uchwytów, taboretów prysznicowych, zakup podnośników transportowo-kąpielowych, sprzętu komputerowego ze specjalnymi programami do komunikowania się, C-Eye - systemu do komunikacji, systemów wspomagających słyszenie, lup elektronicznych.

Łącznie wypłacono kwotę – **612 201,08 zł**, w tym na likwidację:

- barier architektonicznych – 327 900,53 zł.
- barier w komunikowaniu się – 39 501,00 zł.
- barier technicznych – 244 799,55 zł.

7.5. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki

O dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli:

- 1) prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku;
- 2) udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania;
- 3) udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

Przez organizację **kultury** należy rozumieć działalność kulturalną polegającą na wspieraniu promocji twórczości, edukacji i oświaty, działań i inicjatyw kulturalnych oraz na ochronie dziedzictwa kultury.

Organizacja **sportu** jest formą aktywności człowieka, mającą na celu doskonalenie jego sił psychofizycznych, indywidualnie lub zbiorowo, według reguł umownych.

Rekreacja ruchowa jest formą aktywności fizycznej, podejmowaną dla wypoczynku i odnowy sił psychofizycznych. Zadania z zakresu rehabilitacji powinny być realizowane przez m.in. popularyzację walorów rekreacji ruchowej, organizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo-rekreacyjnych.

Turystyka to zorganizowane, zbiorowe lub indywidualne wyjazdy poza miejsce stałego zamieszkania, wędrowniki po obcym terenie, mające cele krajoznawcze lub będące formą czynnego wypoczynku.

Impreza turystyczna łączy co najmniej dwie usługi turystyczne tworzące jednolity programi objęte wspólną ceną, jeżeli usługi te obejmują nocleg lub trwają ponad 24 godziny albo jeżeli program przewiduje zmianę miejsca pobytu.

Wycieczka jest rodzajem imprezy turystycznej, której program obejmuje zmianę miejsca pobytu jej uczestników.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25.06.2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 573 z późn. zm.) w 2022 r. rozpatrzone zostały wnioski złożone do 30 listopada 2021 r..

W wyniku powyższego zawarto **3 umowy** na kwotę **14 148,44 zł.** ze stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Wypłacono również dofinansowanie dla **55 osób** niepełnosprawnych i ich opiekunów na kwotę **13 412,32 zł.**

Ponadto w roku objętym sprawozdaniem zostały złożone 3 wnioski dotyczące w/w zadania na kolejny rok na kwotę łączną 18 001,68 zł.

7.6. „Program wyrównywania różnic między regionami III”

W ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” wypłacono środki :

· z zawartej w 2021 roku umowy w obszarze D w/w Programu dla Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intellektualną Koło w Jarosławiu.

Celem niniejszego projektu był zakup autobusu przeznaczonego do dowozu osób niepełnosprawnych do specjalistycznych placówek rehabilitacyjnych.

Kwota wypłacona ze środków PFRON wyniosła **214 900,00 zł**

· z zawartej w 2022 roku umowy w obszarze D w/w Programu dla Gminy Chłopice. Dofinansowanie dotyczyło zakupu pojazdu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych.

Kwota wypłacona ze środków PFRON wyniosła: **120 000,00 zł.**

7.7. Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” – Dostępne mieszkanie

Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych. Program będzie realizowany do 2025 r.

W 2022 r. nie wpłynął żaden wniosek.

7.8. Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”

W związku z podjętą Uchwałą nr 770/2022 Zarządu Powiatu Jarosławskiego z dnia 14.11.2022r. na terenie Powiatu Jarosławskiego realizatorem programu „Aktywny Samorząd” jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu.

W ramach w/w programu w 2022 r. realizowane są poszczególne zadania :

7.8.1. Moduł I :

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

·Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);

·Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);

·Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego);

·Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu);

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

·Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk);

·Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;

·Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku);

·Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności

·- do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);

·Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

·Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym);

·Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);

·Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);

·Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);

·Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania);

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).

7.8.2. Moduł II

W powyższym module realizowana jest pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w:

- w szkole policealnej,
- w kolegium,
- w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu), a także osób, które przewód doktorski otworzyły poza studiami doktoranckimi

W 2022r. w **Module I** złożono 54 wnioski oraz 35 w **Module II**.

Na dzień 25.01.2023 r. wykorzystane zostały środki :

- **Moduł I : 272 343,56 zł**

- **Moduł II : 64 093,90 zł.**

Rozliczenie programu „Aktywny Samorząd” za rok 2022, następuje w kwietniu 2023r.,w związku z czym program jest aktualnie realizowany, a środki finansowe ciągle wypłacane.

7.9. Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” – Mieszkanie dla absolwenta

W związku z podjętą Uchwałą nr 770/2022 Zarządu Powiatu Jarosławskiego z dnia 14.11.2022r. na terenie Powiatu Jarosławskiego realizatorem programu „„**Samodzielność-Aktywność-Mobilność**” – **Mieszkanie dla absolwenta** jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu.

Celem programu jest wzrost niezależności oraz ułatwienie aktywności zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością. Program „Mieszkanie dla absolwenta” jest realizowany poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności, a przedmiotem dofinansowania są koszty wynajęcia mieszkania, ponoszone przez 36 miesięcy. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznał Powiatowi środki finansowe na realizację programu w latach 2022-2026 do łącznej wysokości **78 435,00 zł.**

W 2022r. nie został złożony żaden wniosek , w związku z czym nie zostały wykorzystane środki finansowe.

Od 1 stycznia 2022 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu prowadzi pełną obsługę wniosków beneficjentów w Systemie Obsługi Wsparcia (SOW) w ramach poniższych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej:

- **dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych**art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. a,
- **dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych**art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. c,
- **dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów** art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. c,
- **dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób** art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. d,

- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych art. 35 ust. 1 pkt 7 lit. b,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej art. 35 a ust. 4.

Należy podkreślić, że obowiązek obsługi wniosków beneficjentów w systemie SOW na powyższe zadania, z wyłączeniem Warsztatów Terapii Zajęciowej istnieje od 1.01.2023 r.

7.10. WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztat Terapii Zajęciowej (WTZ) działa przy Polskim Stowarzyszeniu na rzecz Osób Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu. Mieści się przy ul. 3-go Maja 39w Jarosławiu. Stanowi wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę, stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej zawodowej, w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Rehabilitacja w WTZ odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania:

- umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej;
- psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Uczestnikami Warsztatu są osoby powyżej 18 roku życia, posiadające aktualne orzeczenia o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub umiarkowanym ze wskazaniem do terapii zajęciowej, ze schorzeniem wiodącym, jakim jest niepełnosprawność intelektualna, a także współtowarzyszącymi zaburzeniami tj. chorobami psychicznymi, zaburzeniami mowy, chorobami narządu wzroku, kardiologicznymi, niepełnosprawnością narządu ruchu, epilepsją, chorobami neurologicznymi i innymi.

W 2022r. działania prowadzone były w różnych formach, w zależności od poziomu umiejętności zawodowych uczestnika i potencjalnych umiejętności jego rozwoju zawodowego.

Uczestnikami Warsztatu w 2022r. było 50 osób pochodzących z terenu powiatu:- jarosławskiego - 41 osoby

- przeworskiego – 7 osób
- przemyskiego - 1 osoba
- miasta Przemyśl – 1 osoba

Powiat Przeworski, Powiat Przemyski oraz miasto Przemyśl pokrywali koszty uczestnictwa swoich mieszkańców, w kwocie nieobjętej dofinansowaniem środków PFRON, na mocy zawartych porozumień, w łącznej wysokości: 23 266,35 zł.

Tabela 8. Finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2022r

Dofinansowanie ze środków PFRON	Dofinansowanie ze środków powiatu	Ogólna kwota przeznaczona na dofinansowanie kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej
1 294 800,00 zł	143 867,00 zł	1 438 667,00 zł

W 2022r. roku 13 uczestników opuściło Warsztat, w tym:

- 12 osób podjęło zatrudnienie w Zakładzie Aktywności Zawodowej;
- 1 osoba podjęła zatrudnienie na otwartym rynku pracy;

7.10.1. Program „Zajęcia klubowe WTZ”

Od czterech lat w WTZ realizowany jest ze środków PFRON program "Zajęcia klubowe WTZ". W 2022r. pozyskano na ten cel kwotę 194 463,00 zł, z czego 189 720,00 zł na realizację zajęć w ramach programu i 4 743,00 zł na jego obsługę. Zajęcia klubowe przeznaczone są dla absolwentów WTZ.

W 2022r. brało w nich udział 34 osoby.

Z niniejszych środków zrealizowano m.in. zajęcia sekcji :

- sztuk plastycznych;
- kulinarniej;

- fotograficznej;
- ogrodniczo-florystycznej;
- sportowo - tanecznej;
- warsztaty psychologiczno - doradcze;
- wspólne wyjazdy, spotkania, imprezy, warsztaty, szkolenia wszystkich członków klubu.

IV. ZADANIA Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

8. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

8.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze:

Na terenie Powiatu Jarosławskiego funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego pod nazwą: Dom pod Lipami Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Radymnie z regulaminową liczbą miejsc 14, przy ul. Mickiewicza 30/1 oraz Lipowy Zakątek Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Radymnie, mieszcząca się na parterze tego samego budynku, przy ul. Mickiewicza 30/2 z regulaminową liczbą miejsc 14, łącząca zadania placówki socjalizacyjnej i interwencyjnej. Placówki posiadają wspólne centrum administracyjno – finansowe, które prowadzi Dom pod Lipami Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Radymnie.

W grudniu 2022r. w Domu pod Lipami Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Radymnie przebywało za zgodą Wojewody 17 wychowanków, czego 14 wychowanków pochodziło z terenu naszego powiatu i miasta Jarosław, 2 (rodzeństwo) z powiatu łancuckiego oraz 1 małoletnia obywatelka Ukrainy (umieszczona w placówce od 08.03.2022r.)

Liczba dzieci w Lipowym Zakątku Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Radymnie na koniec grudnia 2022r. wynosiła 15, z czego 13 wychowanków pochodziło z terenu naszego powiatu i miasta Jarosław, natomiast 2 małoletnich z terenu powiatu łancuckiego.

Tabela. 9. Koszt utrzymania w Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych na terenie Powiatu Jarosławskiego.

	Koszt w styczniu 2022 r.	Koszt od lutego do grudnia 2022 r.
Dom pod Lipami Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Radymnie	5 355,92 zł	6 343,98 zł
Lipowy Zakątek Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Radymnie	5 355,92 zł	6 343,98 zł

Łączny koszt prowadzenia i utrzymania placówek opiekuńczo - wychowawczych w 2022r. wyniósł - **2 637 897,20 zł**, w tym :

- Dom pod Lipami Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Radymnie – 1 863 773,68 zł
- Lipowy Zakątek Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Radymnie – 774 123,52 zł

W Domu pod Lipami i Lipowym Zakątku Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Radymnie w ciągu całego 2022r. przebywało łącznie 9 dzieci z terenu innych powiatów.

Otrzymano z tego tytułu dotację w łącznej kwocie **432 863,88 zł** (co stanowiło dochód powiatu)

Nasz powiat natomiast dotował pobyt 2 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów na kwotę: **141 194,00 zł** (tj. wydatek powiatu)

W 2022r. do Domu pod Lipami w Radymnie przyjęto 6 dzieci, w tym 5 z naszego powiatu oraz małoletnią obywatelkę Ukrainy, przywiezioną przez funkcjonariuszy Straży Granicznej w Korczowej. Natomiast do Lipowego Zakątku przyjęto 8 wychowanków, w tym 7 z terenu naszego powiatu i miasta Jarosław oraz jedną obywatelkę Ukrainy.

Na terenie innych powiatów w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 2 wychowanków (Powiat Przeworski i Powiat Lubaczowski) - stan na 31.12.2022r.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponoszą wydatki w wysokości 10%, 30%, 50% na opiekę i wychowanie dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Do gmin tych należą: Gmina Jarosław, Miasto Jarosław, Gmina Radymno, Gmina Laszki, Gmina Pruchnik, Gmina Chłopice, Gmina Wiązownica, Gmina Roźwienica, Gmina Pawłosiów

Dochód dla Powiatu z odpłatności w/w gmin w 2022r. wyniósł: 786 597,40 zł.

1. Gmina Jarosław	– 46 094,53 zł
2. Miasto Jarosław	- 275 327,77 zł
3. Gmina Radymno	– 14 844,95 zł
4. Gmina Laszki	– 39 517,86 zł
5. Miasto i Gmina Pruchnik	– 37 569,85 zł
6. Gmina Wiązownica	- 67 658,61 zł
7. Gmina Chłopice	– 48 823,10 zł
8. Gmina Roźwienica	– 254 856,28 zł
9. Gmina Pawłosiów	– 1 904,45 zł

W związku z trwającym na Ukrainie konfliktem zbrojnym nasze placówki opiekuńczo-wychowawcze w Radymnie, w zależności od potrzeb i sytuacji, udzielały schronienia małoletnim obywatelom Ukrainy.

Łącznie w placówkach przebywało łącznie 6 dzieci obywateli Ukrainy, które po przekroczeniu granicy polsko – ukraińskiej w Korczowej zostali pozbawieni opieki swoich opiekunów.

Powiat Jarosławski otrzymał pochodzące z Funduszu Pomocy (finansowanie pobytu dzieci – obywateli Ukrainy umieszczonych w polskim systemie pieczy zastępczej) środki finansowe w wysokości: **65 136,36 zł.**

8.2 Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna

Od września 2017r. na terenie naszego powiatu funkcjonuje Regionalna Placówka Opiekuńczo – Terapeutyczna przeznaczona dla dzieci wymagających szczególnej opieki, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji oraz nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej. Celem działalności tej placówki jest m. in. zapewnienie tym dzieciom: całodobowej specjalistycznej opieki i wychowania, rehabilitacji, działań terapeutycznych, świadczeń zdrowotnych oraz zaspokajania niezbędnych potrzeb, kształcenia i wychowania.

Placówka powstała w związku z likwidacją Specjalnego Ośrodka Wychowawczego Nr 2 w Jarosławiu. Uchwałą nr 234/4710/16 z dnia 8 listopada 2016r. Zarząd Województwa podkarpackiego w Rzeszowie zlecił prowadzenie RPOT Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP NP. Prowincja Przemyska z siedzibą w Jarosławiu przy ul. Ks. M. Lisińskiego 7.

Od lipca 2021r. placówka posiada 25 miejsc statutowych. W grudniu 2022r. w w/w placówce przebywało 25 dzieci z innych powiatów. Średni miesięczny koszt utrzymania wychowanka od 01.01.2022 r. do 31.03.2022r. wynosił 6 366,37 zł, natomiast od 01.04.2022r. do 31.12.2022 r. wynosi 7 047,73 zł.

Wydatek powiatu z tego tytułu (za 2 dzieci, które w I połowie 2022r opuściły placówkę usamodzielniając się) w 2022r. wyniósł: **43 918,74 zł**

8.3 Usamodzielnienie wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przyznaje się pomoc na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie.

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej roku - w przypadku osoby

usamodzielnianej opuszczającej placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną. Szczegółowe warunki ubiegania się o w/w świadczenia określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r. poz. 447 z późn. zm.) oraz Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 lutego 2022r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P z 2021r. poz. 282),

W 2022r. 1 wychowanek otrzymał pomoc na całkowite usamodzielnienie na łączną kwotę:

7 458,00 zł. Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej została przyznana 2 wychowankom, którzy o taką pomoc wystąpili z wnioskiem. Kwota pomocy wyniosła łącznie: **6 078,00 zł.** Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej w większości wychowankowie przeznaczali na zakup niezbędnych rzeczy do mieszkania i na jego remont.

Dom pod Lipami oraz Lipowy Zakątek Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze w Radymnie w 2022r. opuściło 13 wychowanków, z czego: 4 pełnoletnich wychowanków usamodzielniało się, 3 dzieci powróciło do domu rodzinnego, 2 (1 rodzeństwo) powróciło do rodziny zastępczej, 3 dzieci (rodzeństwo) zostało umieszczonych w nowej rodzinie zastępczej, natomiast 1 niepełnoletnie dziecko pochodzenia ukraińskiego wróciło pod opiekę opiekuna prawnego. W 2022r. 6 pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych kontynuowało naukę i otrzymywało na ten cel pomoc finansową, która wynosiła 566,00 zł miesięcznie (do 31.05.2022r.), natomiast od 01.06.2022r. wynosi miesięcznie 595,00 zł. Łącznie na to zadanie wypłacono kwotę: **28 350,00 zł.**

9. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

9.1. Świadczenia dla rodzin zastępczych

Rodziny zastępcze otrzymały :

comiesięczne świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w następującej wysokości:

- spokrewnione - **746,00 zł** do dnia 31.05.2022r.
- niezawodowe - **1 131,00 zł** do dnia 31.05.2022r.
- zawodowe - **1 131,00 zł** do dnia 31.05.2022r.
- dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka – **227,00 zł** do dnia 31.05.2022 r.

Na podstawie Obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 lutego 2022r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P z 2022r. poz. 292) kwoty świadczeń od dnia 01.06.2022r. wzrosły następująco:

- spokrewnione - **785,00 zł miesięcznie**
- niezawodowe - **1 189,00 zł miesięcznie**
- zawodowe – **1 189,00 zł miesięcznie**
- dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka – **239,00 zł miesięcznie**

Tut. PCPR mając na uwadze powyższe wszczął z urzędu postępowania administracyjne i wydał w łącznej ilości 138 decyzji administracyjnych dotyczących przyznania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych (w związku ze zmianą kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej od dnia 01.06.2022r.)

oraz na świadczenia fakultatywne:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka;
- jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka;
- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki;

w tym świadczenia fakultatywne dotyczące tylko rodzin zastępczych zawodowych:

- środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego;
- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego;
- zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

W 2022 r. na comiesięczne świadczenia obligatoryjne na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych wydatkowano kwotę **1 433 602,54 zł**.

Tabela 10. Świadczenia fakultatywne przyznane rodzinom zastępczym w 2022r.:

Świadczenia fakultatywne	Liczba rodzin/dzieci	Kwota [zł]
dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	25 dzieci	13 900,00 zł
jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	15 dzieci	26 335,46 zł
świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	3 dzieci	6 865,07 zł
środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego (dotyczy tylko rodzin zastępczych zawodowych)	2 rodziny	13 891,60 zł
świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (dotyczy tylko rodzin zastępczych zawodowych)	-	0,00 zł
Razem		60 992,13 zł

źródło: opracowanie własne

Ogółem wydatki na świadczenia obligatoryjne i fakultatywne dla rodzin zastępczych zamieszkujących na terenie Powiatu Jarosławskiego w 2022r. wyniosły **1 494 594,67 zł**, z tego kwota 314 337,47 zł stanowiła dochód powiatu, którą inne powiaty przekazały na utrzymanie swoich dzieci w rodzinach zastępczych.

Możliwość korzystania z świadczeń fakultatywnych pozwala na **utrzymanie właściwego standardu życia** rodzin zastępczych, a tym samym dzieci w nich przebywających. Ponadto zaznaczyć należy, że większość dzieci w pieczy zastępczej, to dzieci z deficytami psychorozwojowymi, które prędzej czy później również wymagają wsparcia terapeutycznego. W związku z tym, część naszych rodzin ponosi duże koszty utrzymania dziecka, a powyższe świadczenia fakultatywne stanowią dodatkowe wsparcie finansowe w zmaganiach z problemami życia codziennego.

9.2 Rodziny zastępcze zawodowe

W rodzinach zastępczych zawodowych przebywało łącznie 14 dzieci, w tym 4 dzieci pochodzących z terenu Powiatu Radomszczańskiego. Wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych w 2022r. wyniosły łącznie **178 476,58 zł**.

Zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w 2022r. realizowane było w 3 rodzinach zastępczych zawodowych na łączną kwotę 27 524,10 zł, jak również w 2 rodzinach zastępczych niezawodowych na łączną kwotę 23 566,50 zł.

Łączna wysokość poniesionych wydatków na zatrudnienie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w 2022r. wyniosła: **51 090,60 zł**

Świadczenia i wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych oraz osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich są refundowane przez dany powiat, z którego pochodzi dziecko.

9.3. Usamodzielnienie wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej

Osobom opuszczającym rodzinę zastępczą po osiągnięciu pełnoletności przyznano pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie.

W 2022 r. 13 wychowanków kontynuowało naukę. Wyplacono z tego tytułu 119 świadczeń łącznej wysokości **49 110,76 zł**.

Pomoc jednorazową na usamodzielnienie natomiast wypłacono 9 wychowankom rodzin zastępczych na łączną kwotę **38 444,00 zł**.

Pomoc jednorazowa na zagospodarowanie w formie rzeczowej została wypłacona 8 osobom usamodzielnianym na kwotę **23 832,86 zł**.

Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych w związku z trudnościami ze znalezieniem samodzielnych mieszkań, najczęściej pozostają z rodzicami zastępczymi.

9.4. Finansowanie dzieci pochodzących z innych powiatów w rodzinach zastępczych

Na terenie naszego powiatu przebywało 20 dzieci pochodzących z innych powiatów, które finansują ich pobyt w rodzinach zastępczych.

Tabela 11. Wykaz powiatów i liczba dzieci pochodzących z terenu innych powiatów umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Jarosławskiego.

Lp.	Nazwa powiatu	Liczba dzieci	Otrzymana kwota w 2022r.[zł]
1	Przemyski	5	63 192,00
2	Miasto Przemyśl	2	23 203,00
3	Łańcucki	2	7 239,65
4	Miasto Tychy	1	13 978,00
5	Lubaczowski	1	18 375,00
6	Radomszczański	4	127 748,26
7	Legionowski	1	13 978,00
8	Przeworski	1	12 789,00
9	Tarnogórski	2	15 073,16
10	Wałbrzyski	1	17 086,00
	OGÓŁEM	20	312 662,07

źródło: opracowanie własne

Powyższe powiaty i miasta w 2022r. zwróciły środki na utrzymanie swoich dzieci w rodzinach zastępczych na łączną kwotę **312 662,07 zł** (tj. dochód powiatu).

9.5. Dzieci z Powiatu Jarosławskiego w innych powiatach

Na terenie innych powiatów zostało umieszczonych 21 dzieci pochodzących z Powiatu Jarosławskiego

Tabela 12. Finansowanie kosztów utrzymania w rodzinach zastępczych dzieci pochodzących z terenu Powiatu Jarosławskiego

Lp.	powiaty	Liczba dzieci pochodzących z Powiatu Jarosławskiego	Wydatkowana kwota w 2022r. [zł]
1.	Krośnieński	3	108 879,30
2.	Przeworski	5	54 092,08
3.	Piaseczyński	2	27 956,00
4.	Rzeszowski	1	14 578,00
5.	Miasto Rzeszów	1	9 946,94
6.	Przemyski	2	21 258,00
7.	Legionowski	1	10 090,00
8.	Miasto Krosno	3	42 797,00
9.	Gorlicki	3	41 934,00
	Razem	21	331 531,32

źródło: opracowanie własne

W roku 2022 Powiat Jarosławski zwrócił powiatom i miastom koszty utrzymania dzieci pochodzących z Powiatu Jarosławskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w kwocie **331 531,32 zł** (tj. wydatek powiatu).

9.6. Finansowanie przez gminy pobytu dzieci w rodzinach zastępczych

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponoszą wydatki odpowiednio w wysokości 10%, 30%, 50% na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinach zastępczych.

Tabela 13. Poniższe zestawienie obrazuje wysokość wpłat dokonanych w 2022 r. przez gminy z tytułu partycypowania w kosztach utrzymania dzieci pochodzących z ich terenu a umieszczonych w rodzinach zastępczych.

L.p.	Miasto / Gmina	Kwota (w zł)
1.	Miasto Jarosław	269 359,75
2.	Miasto Radymno	59 470,91
3.	Gmina Chłopice	30 812,89
4.	Gmina Jarosław	43 226,77
5.	Gmina Pawłosiów	7 475,62
6.	Gmina Pruchnik	76 836,57
7.	Gmina Radymno	46 891,13
8.	Gmina Wiązownica	8 641,18
9.	Gmina Roźwienica	58 889,67
10.	Gmina Laszki	3 182,31
Razem		604 786,80

Dochód dla powiatu z w/w gmin w 2022r. wyniósł **604 786,80 zł**.

10. RZĄDOWY PROGRAM RODZINA 500 PLUS

Zgodnie z Ustawą z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz.U. z 2019 r. poz.2407 z późn.zm.) na każde dziecko przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej (tj. rodzinie zastępczej) lub instytucjonalnej pieczy zastępczej (tj. Domu pod Lipami, Lipowym Zakątku Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Radymnie orazw Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Jarosławiu) przyznano i wypłacono dodatki wychowawcze przysługujące do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 17 września 2021r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021 poz. 1981) z dniem 1 stycznia 2022r. realizacja świadczenia i dodatku wychowawczego w ramach programu „500+” powierzona została, zgodnie z w/w ustawą Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z przepisem przejściowym – art. 17 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy z dnia 17 września 2021r. Starosta miał obowiązek przedłużyć z urzędu rodzinie zastępczej prawo do dodatku wychowawczego i wypłacać przyznany dodatek do 31 maja 2022r. Od 1 czerwca 2022r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stał się jedynym realizatorem świadczeń wychowawczych w ramach programu „500+”. Rodziny zastępcze, aby otrzymać wsparcie w/w programu, składają wniosek o świadczenie wychowawcze na nowych zasadach do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Tabela 14. Zestawienie wypłat dodatku wychowawczego w 2022r.

	liczba świadczeń	kwota świadczeń
Rodziny zastępcze spokrewnione	251	124 784,70
Rodziny zastępcze niezawodowe	156	77 000,13
Rodziny zastępcze zawodowe	60	30 000,00
Dom pod Lipami Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Radymnie	71	34 714,03
Lipowy Zakątek Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Radymnie	56	26 944,30
Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Jarosławiu	117	58 250,00

OGÓŁEM	711	351 693,16
---------------	------------	-------------------

Na koszty obsługi w zakresie dodatku wychowawczego przeznaczono kwotę: **3 552,45 zł.**

W ramach wypłaty dodatków wychowawczych (500+) dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Jarosławskiego, finansowanych przez budżet państwa, wydatkowano w 2022r. kwotę **355 245,61 zł.**

11. ALIMENTACJA

W 2022r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu wytoczyło 4 powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych od rodziców biologicznych na rzecz 9 dzieci przebywających w Domu pod Lipami oraz Lipowym Zakątku Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Radymnie. Skierowano 3 wnioski do komornika o wszczęcie egzekucji.

W rodzinnej pieczy zastępczej wytoczono natomiast 7 powództw na rzecz 7 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, w tym 2 rodziny zastępcze samodzielnie wystąpiły o alimenty na rzecz 2 wychowywanych dzieci. Z informacji uzyskanych od rodzin zastępczych wynika, że rodzice biologiczni dzieci w większości wywiązują się ze zobowiązań alimentacyjnych. Jeżeli rodzice biologiczni nie płacą zasądzonych im alimentów wszczynana jest procedura egzekucyjna i sprawy kierowane są do egzekucji komorniczej. W 2022 r. toczyło się 32 egzekucje komornicze w związku z nierealizowaniem obowiązku alimentacyjnego przez rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

V. SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

12. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu, wykonująca zadania systemu pieczy zastępczej – art. 2 ust. 3 i art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447). W oparciu o zapisy ww. ustawy oraz na podstawie Zarządzenia Nr 4/2011 Starosty Jarosławskiego z dnia 4 listopada 2011 r. z dniem 1 stycznia 2012 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Jarosławskiego.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców naturalnych i zapewnia:

- pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym,

- przygotowanie dziecka do: godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,

- zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia Sądu.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Rodzinna pieczka zastępcza to rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.

Rozróżnia się rodziny zastępcze :

- spokrewnione - dziadkowie lub pełnoletnie rodzeństwo dziecka,
- niezawodowe - tworzą je małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne - tworzą je małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, którzy z tytułu wykonywanej pracy otrzymują wynagrodzenie (jedna osoba). Zawodowa rodzina

zastępcza pełniąc funkcję pogotowia rodzinnego przyjmuje dzieci pod opiekę w sytuacjach nagłych, interwencyjnych.

Opieka rodziny zastępczej jest tymczasowa. Rodzina zastępcza nie posiada pełni praw rodzicielskich. Ograniczenie władzy rodzicielskiej nie pozbawia rodziców biologicznych kontaktów z dzieckiem, a także praw i obowiązków dotyczących podejmowania decyzji m.in. w sprawach obywatelstwa dziecka, sposobu leczenia, światopoglądu, wyboru kierunku edukacji, sposobu wychowania, rozwoju zainteresowań. Na rodzicach biologicznych spoczywa także obowiązek alimentacyjny.

12.1. Analiza danych ogólnych dot. rodzinnej pieczy zastępczej

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. w Powiecie Jarosławskim objętych opieką trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej było 91 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 138 dzieci.

Natomiast na koniec roku 2022 r. (stan na 31.12.2022 r.) w Powiecie Jarosławskim funkcjonowało **79 rodzin zastępczych**, w których przebywało **119 dzieci**, w tym 103 dzieci, które nie osiągnęły pełnoletności oraz 16 wychowanków pełnoletnich.

12.2. Napływ i odpływ dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej

W 2022 r. w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu zostało umieszczonych 18 dzieci, **o 6 dzieci więcej niż w roku poprzednim**.

Rodziną pieczę zastępczą opuściło:

- 10 dzieci w wieku do 18 r. ż., w tym 3 z nich powróciło do rodziny naturalnej, 2 zostało przekazanych do adopcji, 1 zostało przysposobione przez rodzinę zastępczą, 3 zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej a 1 wraz z rodziną zastępczą zamieszkało w innym powiecie,
- 9 osób pełnoletnich, z czego 8 osób założyło własne gospodarstwo domowe, 1 osoba z innych powodów.

13. UDZIELANE FORMY WSPARCIA RODZIN ZASTĘPCZYCH

13.1. Wsparcie rodzin zastępczych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz psychologa tut. PCPR

Na co dzień rodziny zastępcze w naszym powiecie objęte są wsparciem pracowników Działu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej tj. trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz psychologa, a jednocześnie kierownika w/w Zespołu.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali wsparcia rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej:

- w 2022 r. wspólnie z rodzinami zastępczymi opracowali 208 planów pomocy dziecku,
- pomagali rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu m.in. poprzez:
 - aktywny udział w organizacji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego 2022 r. w Pawłosiowie,
 - udział w spotkaniu szkoleniowo- integracyjnym „Razem w nowej rzeczywistości” dla rodziców i ich dzieci organizowanym przez Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem” przy współpracy PCPR w Lubaczowie,
- brali aktywny udział w zapewnieniu rodzinom zastępczym dostępu do pomocy psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- w zakresie współpracy z Ośrodkiem Adopcyjnym w Rzeszowie zgłosili 8 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną,
- udzielali wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej, sporządzili 4 Indywidualne Plany Usamodzielnienia,

- w 2022 r. czterokrotnie organizowali okresowe oceny sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych, podczas których wspólnie z rodzinami zastępczymi, psychologiem tut. PCPR, przedstawicielami: Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Jarosławiu, ośrodków pomocy społecznej, Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Jarosławiu oraz szkół, omawiali pojawiające się problemy u dzieci. W następstwie opracowali- w sumie- **200** ocen sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej, które zostały przekazane do Sądu Rejonowego w Jarosławiu,
- opracowali 23 oceny rodzin zastępczych,
- umożliwiali kontakt w Mieszkaniu Kryzysowym tut. PCPR dzieci umieszczonych po raz pierwszy w rodzinach zastępczych z ich rodzicami biologicznymi w celu podtrzymania więzi.

W 2022 r. w ramach poradnictwa specjalistycznego psycholog tut. PCPR udzielił 60 porad, a szczególnym wsparciem objął 35 rodzin.

Główne powody potrzeby udzielenia wsparcia to:

- trudności rozwojowe u dzieci, często związane z występowaniem u dzieci Alkoholowego zespołu płodowego- FAS-d, związanego z używaniem przez matki biologiczne alkoholu w czasie ciąży;
- problemy emocjonalne u dzieci w związku z stosowaniem przemocy wobec nichw rodzinach biologicznych;
- problemy wychowawcze;
- problemy psychiczne u młodzieży (m.in. autoagresja- samookaleczenia, depresja);
- uregulowanie relacji i poprawnej komunikacji pomiędzy rodzinami zastępczymi a biologicznymi rodzicami dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Psycholog tut. PCPR wykonał **21** diagnoz psychofizycznych dzieci przebywającychw rodzinach zastępczych, które stanowiły informacje dla rodzin zastępczych na temat aktualnego poziomu funkcjonowania dziecka oraz potrzeb rozwojowych tj. konieczności rozpoczęcia rehabilitacji, terapii logopedycznej, terapii psychologicznej czy po prostu kierunku stymulacji rozwoju dziecka przez najbliższe środowisko czyli przez rodzinę zastępczą.

Dodatkowo w ramach działania Punktu Interwencji Kryzysowej przy tut. PCPRw 2022r. rodziny zastępcze miały możliwość skorzystania z porad radcy prawnego, specjalisty pracy socjalnej, terapeuty rodzinnego oraz psychologa.

13.2. Wsparcie rodzin zastępczych w formie rodzin pomocowych

W 2022 r. rodzina zastępcza zawodowa zgodnie z *art. 69 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* poinformowała tut. PCPR o czasowym niesprawowaniu opieki nad dziećmi w związku z wypoczynkiem w terminie jednego miesiąca. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej zorganizował wsparcie teŹe rodziny, zapewniając opiekę dwóch rodzin pomocowych nad czwórką małych dzieci. Funkcje rodzin pomocowych przejęły dwie rodziny zawodowe z terenu Powiatu Jarosławskiego. Rodziny oraz dzieci objęte były w tym czasie szczególnym wsparciem psychologicznym.

14. KANDYDACI NA RODZINY ZASTĘPCZE

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających: potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków oraz ocenę predyspozycji i motywacji do sprawowania pieczy zastępczej,
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

14.1. Kwalifikowanie oraz kierowanie na szkolenie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz psycholog tut. PCPR w 2022 r. sporządzili 11 opinii na podstawie analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów na rodziny zastępcze dotyczących spełniania przez nich warunków zgodnie z art. 42 ust. 1-7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym 7 kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione oraz 4 kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe.

W związku z powyższym w 2022 r. do szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze w Ośrodku Adopcyjnym w Rzeszowie zgłoszono 4 rodziny.

14.2. Nabór kandydatów na rodziny zastępcze

W 2022 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu nawiązało współpracę z lokalnymi parafiami, celem poszukiwania kandydatów na rodzinę zastępczą. W wyniku podjętych działań zawiązała się jedna rodzina zastępcza, w której umieszczono rodzeństwo (trzy dziewczynki) przebywające w Domu pod Lipami Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej w Radymnie. Dzieci zyskały dom i rodzinę, która daje im poczucie bezpieczeństwa. Natomiast koszty, jakie Powiat Jarosławski ponosił w związku z utrzymaniem dzieci w placówce opiekuńczo- wychowawczej, znacząco się obniżyły.

Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego w dniu 03.06.2022 r. zorganizowano spotkanie integracyjne dla rodzin zastępczych funkcjonujących w Powiecie Jarosławskim na terenie stadniny Stowarzyszenia Miłośników Koni Arabian w Pawłosiowie. Rangę spotkaniu nadał Patronat Starosty Jarosławskiego.

W programie zawarto biesiadę przy ognisku, oprowadzenie po terenie stadniny oraz przejażdżki konne dla dzieci pod opieką instruktora, a także zabawy dla najmłodszych z animatorami z Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno- Ekonomicznej w Jarosławiu.

Rodziny zastępcze miały możliwość wymiany doświadczeń oraz spędzenia czasu w przyjemnym otoczeniu przyrody. Celem spotkania była również promocja rodzicielstwa zastępczego, w tym w mediach społecznościowych. Przedsięwzięcie było możliwe do realizacji dzięki wsparciu finansowemu lokalnych sponsorów.

15. WSPÓŁPRACA ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Jarosławskim, współpracuje ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

15.1. Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej oraz ze szkołami

Współpraca z 11 ośrodkami pomocy społecznej w Powiecie Jarosławskim, a także innymi poza powiatem, niezbędna jest w celu dokonania analizy sytuacji dziecka oraz określenia szans na jego powrót do rodziny naturalnej. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu, przed każdą okresową oceną sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej (w przypadku dzieci powyżej 3 lat nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, natomiast dzieci w wieku poniżej lat 3- nie rzadziej niż raz na 3 miesiące), pozyskiwali informację z ośrodków pomocy społecznej dotyczącą aktualnej sytuacji życiowej rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Uzyskiwali również informację ze szkół, dotyczącą funkcjonowania dzieci w środowisku szkolnym i rówieśniczym oraz opinii w kwestii sprawowanej nad nimi opieki przez rodziny zastępcze. W sytuacjach szczególnie skomplikowanych przedstawiciele poszczególnych ośrodków (pracownicy socjalni lub asystenci rodzin) oraz szkół uczestniczyli w w/w posiedzeniach.

Psycholog wraz z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej tut. PCPR uczestniczyły również w spotkaniu zespołu dokonującego wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia w Szkole Podstawowej w Pawłosiowie celem zgłębienia problemów pojawiających się u dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej.

W zakresie współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, psycholog tut. PCPR uczestniczył w 4 spotkaniach grupy roboczej w ramach Procedury „Niebieskie Karty” organizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu.

15.2. Współpraca z Sądem Rejonowym w Jarosławiu oraz Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej

PCPR w Jarosławiu w 2022 r.- podobnie jak w latach ubiegłych- realizował współpracę z sądem poprzez:

- 4-krotny udział koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz 3- krotny udział psychologa tut. PCPR w realizacji postanowień sądu o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- sporządzenie przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej przekazanie do sądu 200 ocen sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2022 r., w ramach dobrej współpracy, odbywały się liczne spotkania Dyrektora PCPR oraz psycholog z sędziami Sądu Rejonowego w Jarosławiu, kuratorami zawodowymi i kierownikiem Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej.

Ponadto na wniosek Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej psycholog tut. PCPR jednorazowo uczestniczył w przymusowym odebraniu przez kuratora zawodowego małoletniego. Celem obecności psychologa była współpraca z kuratorem celem zminimalizowania negatywnych kosztów emocjonalnych u dziecka, wynikających z trudnej sytuacji rodzinnej.

Kuratorzy zawodowi Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Jarosławiu uczestniczyli także w organizowanych przez PCPR okresowych ocenach sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

15.3. Współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym w Rzeszowie

W 2022 r. wielokrotnie podejmowano współpracę z Ośrodkiem Adopcyjnym w Rzeszowie. Ponadto tut. PCPR był w stałym kontakcie telefonicznym z pracownikami OA w Rzeszowie, szczególnie w kwestiach formalnych związanych z przysposobieniem dzieci.

W związku z powyższym do OA w Rzeszowie zgłoszono 8 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, z czego:

- 3 zostało przysposobionych,
- 1 jest w trakcie procedury przysposabiającej,
- 4 dzieci nie zakwalifikowano do adopcji i pozostały one w rodzinach zastępczych.

Jedną z głównych przyczyn niezakwalifikowania do adopcji było zawiązanie więzi emocjonalnych z rodziną zastępczą, u której dziecko przebywało dotychczas.

15.4. Współpraca z kościołami

W ramach współpracy z kościołami psycholog tut. PCPR dwukrotnie omawiał z młodzieżą Zespołu Szkół Innowacyjnych w Jarosławiu zagadnienia związane z depresją rozwiązywaniem trudnych sytuacji życiowych podczas rekolekcji organizowanych przez Parafię Rzymskokatolicką pw. NMP Królowej Polski w Jarosławiu.

Ponadto parafie na terenie Powiatu Jarosławskiego umożliwiły rozpowszechnienie informacji o poszukiwaniu rodzin zastępczych przez tut. PCPR np. w Radio Fara.

15.5. Współpraca z organizacjami społecznymi

W dniu 15.10.2022 r. koordynator rodzinnej pieczy, psycholog tut. PCPR oraz 6 rodzin zastępczych wraz z dziećmi (7 dzieci) uczestniczyli w spotkaniu szkoleniowo- integracyjnym „Razem w nowej rzeczywistości” dla rodziców i ich dzieci organizowanym przez Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem” przy współpracy PCPR w Lubaczowie w miejscowości Chutor Gorajec. Podczas spotkania pracownicy tut. PCPR oraz rodziny zastępcze miały możliwość podniesienia swoich kwalifikacji poprzez udział w organizowanym szkoleniu dotyczącym m.in. budowania więzi z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej. Rodziny zastępcze z Powiatu Jarosławskiego miały również okazję wspólnego spędzenia czasu oraz wymiany doświadczeń z rodzinami zastępczymi funkcjonującymi w Powiecie Lubaczowskim.

VI. PODSUMOWANIE

Jak wynika ze sprawozdania, najistotniejsze zadania ustawowe z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, realizowane i wdrażane były na bieżąco przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu.

Nadal występowało zapotrzebowanie na dodatkowe wsparcie oraz działania związane z pandemią COVID - 19. Realizowano wówczas dodatkowe, opisane wyżej zadania i wsparcie w związku z trudną sytuacją epidemiologiczną.

Ponadto w 2022 r. rozszerzony został zakres prowadzonych przez PCPR czynności w zakresie rachunkowości budżetowej, a mianowicie:

- ewidencji dochodów z tytułu odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym,
- ewidencji dochodów z tytułu partycypacji gmin w kosztach utrzymania wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.
- wypłata środków z tyt. zagospodarowania i usamodzielnienia się wychowanków oraz z tyt. kontynuowania nauki wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i młodzieżowych ośrodków wychowawczych,

Dodatkowo w ramach programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej finansowanego z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych utworzono w 2021r. w Powiecie Jarosławskim Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne. Centrum przeznaczone zostało dla 9 dorosłych osób niepełnosprawnych. W 2022 roku zwiększono zakres jego usług dodatkowe 10 miejsc z przeznaczeniem na pobyt dzienny.

Utworzenie Centrum otworzyło osobom niepełnosprawnym zamieszkującym nasz powiat możliwość uzyskania różnorodnego wsparcia, a dzięki temu również możliwość stania się bardziej samodzielnymi i niezależnymi życiowo.

W 2022 r. na zadania z rehabilitacji społecznej wypłacono dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych łącznie na kwotę: 1 585 048,00 zł.

Na działania warsztatów terapii zajęciowej natomiast wydatkowano dofinansowanie ze środków PFRON na kwotę: 1 294 800,00 zł. Ogółem PCPR w Jarosławiu rozdysonowało 2 879 848,00 zł środków PFRON.

W sferze rodzinnej pieczy zastępczej, aby zaspokajać potrzeby zapewnienia opieki dzieciom jej pozbawionym przez rodziców oraz w celu dążenia do deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, PCPR położyło nacisk na integrację rodzin zastępczych, ale też pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze, w tym dla dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. W związku z powyższym nawiązano współpracę z lokalnymi parafiami, w efekcie czego znaleziono rodzinę zastępczą dla rodzeństwa (trzech dziewczynek) przebywających w Domu pod Lipami i Lipowym Zakątku Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych w Radymnie. Dzięki temu dzieci zyskały dom i rodzinę, a tym samym zmniejszyły się ponoszone przez Powiat Jarosławski koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej.

W ubiegłym roku PCPR w Jarosławiu zorganizowało szkolenie dla pracowników służb społecznych mające na celu wzmocnienie współpracy w ramach realizacji programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych i psychologiczno – terapeutycznych na terenie Powiatu Jarosławskiego oraz poszerzenia wiedzy w tym obszarze. Szkolenie skierowane było przede wszystkim do członków Zespołów Interdyscyplinarnych i grup roboczych miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej a także pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej. Prelegentami byli realizujący w PCPR programy korekcyjno – edukacyjny i psychologiczno -terapeutyczny oraz przedstawiciele Sądu Rejonowego w Jarosławiu i Prokuratury Rejonowej w Jarosławiu.

Domy Pomocy Społecznej z Powiatu Jarosławskiego w roku 2022 otrzymały środki finansowe w łącznej wysokości w tym :

- dotacja z budżetu Wojewody - 5 907 896,00 zł

- środki z innych programów (w 2022 r. z Funduszu

Przeciwdziałania COVID-19) – 341 715,00 zł

- środki własne Powiatu - 1 162 000,00 zł,

z tego dla DPS w Moszczanach – 725 000,00 zł, DPS w Wysocku – 314 000,00 zł, DPS w Jarosławiu – 73 000,00 zł, DPS w Sośnicy – 50 000,00 zł

Domy Pomocy Społecznej nadal borykają się z problemem zapewnienia wolnych miejsc, w związku z brakiem skierowań ze strony gmin.

W 2022r. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ogłosiło nabór wniosków w ramach programu resortowego „Opieka wychowawcza” – edycja 2023. Powiat Jarosławski przystąpił do programu, którego realizatorem będzie Dom Pomocy Społecznej w Jarosławiu. Na ten cel pozyskano kwotę 167 892,00 zł.

Środki z programu przeznaczone są na zabezpieczenie pobytu:

- całodobowego dla 10 osób niepełnosprawnych
- dziennego dla 10 osób niepełnosprawnych

W związku z realizacją programu „Opieka wychowawcza”, DPS w Jarosławiu nie planuje zwiększenia zatrudnienia, zadania realizowane będą w ramach posiadanych zasobów kadrowych.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm.) "Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie składa Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej".

W myśl art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447) "Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności przedstawienie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy".

Niniejszym przedkłada się sprawozdanie za 2022r. z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu w 2022 r. z zestawieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2023 r.